

WACHAU: TOP VAN DE OOSTENRIJKSE WIJN

Aan de mooie, lekkere DONAU

De Wachau mag dan niet zo bekend zijn als de klassieke toppers Wenen, Salzburg of Tirol, maar het lapje grond langs de Donau tussen de beroemde abdij van Melk en het oeroude stadje Krems, amper 30 kilometer lang, behoort zeker tot de mooiste streken van Oostenrijk.

GUY MEUS

Niet alleen is het hier genieten van verrukkelijke landschappen, oude abdijen, burchtruïnes, verstilde dorpjes en intieme stadjes, maar ook van de beste wijnen van het land. Dat de Unesco dit gebied in 2000 tot werelderfgoed van de mensheid proclameerde, hoeft bijgevolg niet te verwonderen.

Dankfeest

Spitz is een schilderachtig wijndorpje in het hart van de Wachau. De historische dorpskern ligt op een heuvel en wordt minzaam omarmd door terrasvormige wijngaarden die driftig en dapper de steile heuvels opklauteren. Beneden stroomt gestaag de brede Donau, die precies hier een van haar mooiste valleien op de kaart zet. Pal op de heuvel domineert de ivoorwite, laatgotische parochiekerk de wijde omgeving.

Het afhellende dorpsplein met een mooie fontein is geplaveid met kinderkopjes en omzoomd door barokke herenhuizen in zachte pasteltinten. Overal wijzen gele infobordjes je de weg naar gemarkeerde wandel- en fietspaden door de wijnvelden, en naar een gerenoveerd kasteel en een burchtruïne. Voor een weergaloos uitzicht op de wijnvelden, de omringende heuvels en de Donau in de diepte moet je het wandelpad naar 'das Rote Tor' volgen. Een panorama met een strikje!

«Cultuur, natuurschoon en een goed glas: in de Wachau lusten ze er wel pap van»

Ik bof want net vandaag, een zondag, vieren ze in Spitz het 'Erntedankfest', een dorpsfeest waarbij de mensen van overal te lande de Schepper bedanken voor de rijke vruchten van de grond die ze bewerken. En zoals de traditie het wil, gaat er ook een processie uit. Die heeft zich beneden in het dorp gevormd en de processiegangers, uitgedost in typische klederdracht — de dames in fleurige dirndl, de heren in Kalmuck-Janker, een bruin-wit geruit jasje — schrijden door de steile Marktstrasse langzaam kerkwaarts. De plaatselijke Musikkapelle, ook in traditionele dracht, begeleidt de stoet en een volksdansgroep draagt het orgelstuk mee: een reuzenkroon van wijnranken beladen met weelderige druiventrossen. De vele geschenken ('Gaben') die in manden of op kussens meegedragen worden, worden in de kerk aan het hoofdaltaar uitgesteld. Na de dienst kun je

De Wachau is één van de mooiste valleien van de Donau. In 2000 kreeg de regio het statuut van werelderfgoed.

ze daar bewonderen. Mama's met hun dreumesen aan de hand komen ze de toeschouwers later ook aanbieden.

Op het plein hebben de plaatselijke wijnboeren een vat aangeslagen waaruit kwistig getapt wordt. 'Sturm' heet de jonge wijn die verrassend vlotjes naar binnen vloeit. De stemming wordt almaar 'lustiger' en tegen twaalf zitten de Gaststätten op het plein tjokvol. Dat de 'mannen van de fanfare' ondertussen de omslag naar halve liters bier gemaakt hebben, was te verwachten. Ik bestel bij Mariandl een 'heiße Liebe' en bedenk bij het roeren van de warme frambozen door het vanille-ijs en de slagroom, dat de roze kleur die zo verschijnt perfect past bij het levensgevoel van de Spitzers op deze zonnige zondag. Pure 'Lebensfreude'.

Romantische ruïne

Aanrader zijn alvast een boottocht op de Donau en een fietstocht op een stuk van de populaire Donauradweg. Aan het station van Spitz pik ik mijn fiets op en stal hem op de rondvaartboot die zijn aankomst toeterend aankondigt. Varen doen we tot Krems, een twintigtal kilometer stroomopwaarts. Het uitzicht vanop de boot op het heuvelslandschap vol wijnstokken op steile terrassen, grillige rotswanden, donkere bossen en verstilde dorpjes is prachtig. De ruïne van het kasteel in Dürnstein, waar de legendarische Richard Leeuwenhart ooit gevangen zat, oogt zeer romantisch en de blauw-witte, barokke kerktoren van het plaatselijke klooster, symbool van de Wachau, koestert zich in het gouden licht van de zon. Boven Mautern verrijst op een

heuvel de indrukwekkende benedictijnerabdij van Göttweig, samen met die van Melk, een eeuwenoud centrum van kunst en cultuur. Vlak achter de indrukwekkende autobrug van Mautern ligt dan het pittoreske stadje Krems, met meer dan duizend jaar geschiedenis op de teller.

Van Krems kar ik per fiets terug naar Spitz langs wijnvelden en pittoreske wijnbouworpjes. Het traject is redelijk vlak maar af en toe moet ik toch eens op de pedalen staan, vooral als ik Dürnstein binnenrijd. Onderweg kun je overal halthouden in een van de vele tavernes met zalige terrassen ('Heurigen'), waar de jonge wijn van de eigen zaak geschonken wordt. Cultuur, natuurschoon en een goed glas: in de Wachau lusten ze er wel pap van.

Nog wijn?

Het is begin oktober en de wijn-oogst draait nog op volle toeren. Dat hier het edele vocht corebusiness is, merk ik aan de talrijke naamborden van windmoeien en de tractoren met grijze bakken vol versgeplukte druiven die naar de coöperatie of naar het eigen wijnbouwbedrijf vervoerd worden. De witte wijnen, van hoofdzakelijk de druivensoorten grüner veltliner en riesling, behoren dan ook tot de top van de Oostenrijkse wijnen en vallen op internationale wijnbeurzen in de prijzen. «Prima 'Qualität' dit jaar», vertelt me Johann Jonabaum, een jonge, enthousiaste wijnmaker van wie de wijn ook in ons land goed scoort. De chemie in de flessen, zo leer ik, ontstaat door wat in wijnkringen 'terroir' heet: het magische samenspel van factoren als de aard van de bodem, klimatologische omstandigheden — invloed van de Donau, neerslag, winden —, de ligging en hellingsgraad van het perceel, aantal zonuren... Maar of de wijn top wordt, dankt hij uiteindelijk toch aan 'die Handschrift' van de wijnmaker zelf: zijn kennis en passie voor het metier. Op het etiket van alle Wachauer-wijnen, ook van minder verbouwde rassen als neuburger of gelber muskateller, verschijnen dan, afhankelijk van het alcoholgehalte, namen als Steinfeder, genoemd naar het pluizige grasje in de wijnbergen, Federspiel, een term uit de eertijds populaire valkenjacht, en Smaragd, een verwijzing naar de prachtige smaragdgroene beschermde hagedis die op de leistenen muurtjes in zijn sas is. Voor wijnliefhebbers is deze streek een aards paradijs want op nagenoeg alle bedrijven worden er rondleidingen en degustaties georganiseerd.

Oogstfeest in Spitz: de 'Gaben' staan uitgesteld in de kerk, op het dorpsplein wordt 'Sturm' van het vat getapt.

DOE-TIPS

- Spitz: **Scheepvaartmuseum**, Auf der Wehr 21. Boeiende tentoonstelling waar geschiedenis van de scheepvaart op de Donau aanschouwelijk wordt voorgesteld aan de hand van minutieus nagebouwde maquettes van bootypes, werktuigen en poppen. Extra: het museum is ondergebracht in het Erlahof, een schitterend barok paleis en voormalig Lesehof. www.spitz-wachau.at
- **Bezoekjes aan windmoeien**.
- Spitz: **Weingut Laglers**, Am Hinterhof 17. Ook logies in Weinberghof. www.laglers.at
- Spitz: **Weingut Johann Donabaum**, Laaben 15. Ook logies. www.weingut-donabaum.at
- Mautern: **Nicolaihof**, Nikolaigasse 3. Pionier op gebied van biodynamische wijnbouw. Restaurant met uitvoerige kaart en klassewijnen van eigen wijngoed. Wein-garten onder 100 jaar oude linde. Boeien-

- de rondleiding met bezoek aan kelders uit Romeinse tijd en uitleg over de Baumpresse, die nog gebruikt wordt. Ook logies. www.nicolaihof.at
- Dürnstein: **Domäne Wachau**. Interessante rondleiding over uitgestrekt domein met bezoek aan schattig barokkasteeltje met oude wijnkelders. Ook mooi gedesig-nede shop. www.domaene-wachau.at
- Krems: **Winzer Krems**, Sandgrube 13. Prachtige film in 4D in aula waarin het wordingsproces van druif tot wijn schitterend geëvoceerd wordt. Een zinnelijke wijnbeleving. www.sandgrube13.at
- Krems: **Weingut Stadt Krems**, Stadtgraben 11. Uniek is dat de stad al meer dan 550 jaar eigenaar is van de wijngaarden rond de stad en met stedelijk personeel de wijn-productie en verkoop stuurt. www.weingutstadtkrems.at

Op wandel in de wijnvelden van Spitz.

Foto's Guy Meus

